

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

ПРАВОВЕ ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

*Тези доповідей
Всеукраїнської наукової конференції*

18 - 19 квітня 2008 р.

Некіт Т.Г. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОГОВОРОМ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ	302
Романів Н.В. ОСНОВІ ТЕРМІНИ СПАДКОВОГО ПРАВА	304
Кариш І.І. ПОДОЛАННЯ МОРАТОРІЇ НА КУПІВЛЮ-ПРОДАЖ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	306
Глотко О.В. ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ РОЗПОДІЛУ ЛІСІВ НА КАТЕГОРІЇ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	308
Харитонюк Т.Є. ДЕЯКІ ЗМІНИ У НАБУТТІ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ТА КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ ПО ЗАКОНОДАВСТВУ УКРАЇНИ	310
Івакова Є.О. ТЕНДЕНЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ У МІСТАХ	312
Локтева Н.В. ПРИНЦИПИ КОМПЛЕКСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ДНІПРОВСЬКОГО БАСЕЙНУ	313
Чумаченко І.Є. ПРО ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ І ОХОРОНОЮ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ	315
Палій Н.І. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНУ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	317
Бабій Л.А. ЗАКОНОДАВЧІ ВИМОГИ ЩОДО КОМПЕНСАЦІЇ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ГРОМАДЯНАМ ВНАСЛІДОК РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	319
Юрескул В.О. ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ	321
Кісільова К.О. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬ	323
Деркач Н.М. ПРОКУРОРСЬКИЙ НАГЛЯД ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ (м. КРИВИЙ РІГ)	325
Ріпенко А.І. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ УКРАЇНИ	327
Арнаут А.Г. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ, РУМУНІЇ ТА МОЛДОВІ	329

Юридична кваліфікація різноманітних радіаційно небезпечних діянь проводиться по фактам перевищення допустимих дозових меж іонізуючого випромінювання на організм людини за допомогою екологічної експертизи. Нормується лише мала частина шкідливих речовин, що знаходяться у використанні і обороті. Крім того, реальні наслідки недотримання нормативів і стандартів можуть бути зовсім іншими, ніж ті, які визначаються розрахунковим шляхом.

Юрескул В.О.

аспірант кафедри аграрного,
земельного та екологічного права ОНУОА

ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

Відповідно до ст. 42 Закону України «Про відходи», особи, винні у порушенні законодавства про відходи, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільну чи кримінальну відповідальність. Склади адміністративних проступків у сфері поводження з побутовими відходами містяться у різних главах Кодексу про адміністративні правопорушення (далі — КпАП): адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури (глава 7); адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку (глава 10); адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою (глава 11); адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницької діяльності (глава 12) та адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління (глава 15).

Адміністративні правопорушення у сфері поводження з побутовими відходами можна класифікувати за такими групами: правопорушення, що спричинили забруднення природних об'єктів побутовими відходами (ст.ст. 52, 72, 73, 59, ч. 1 ст. 59-1 КпАП); правопорушення, що порушують встановлений порядок подання інформації щодо побутових відходів (ст.ст. 82-1, 82-3, 91-3 і ч. 3 ст. 59-1, ч. 2 ст. 82-7 КпАП); правопорушення, що порушують встановлені правила поводження з побутовими відходами (ст. ст. 82, 82-2, 82-4 — 82-6, 189-1, ч. 2 ст. 59-1, ч. 1 і 3 ст. 82-7 КпАП) та правопорушення, що порушують правила очищення окремих об'єктів та територій від побутових відходів (ст. ст. 142 і 150 КпАП).

Санкцією майже всіх складів правопорушень у сфері поводження з побутовими відходами є накладення штрафу. Переважна більшість штрафів, які можуть накладатися на громадян, у розмірі від одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Переважна більшість штрафів, які можуть накладатися на громадян, мають граничний розмір до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Більшість штрафів, які можуть накладатися на посадових осіб, у розмірі від трьох неоподаткованих

мінімумів до доходів громадян. Більшість штрафів, які можуть накладатися на посадових осіб, мають граничний розмір до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Найважливіша функція штрафів полягає у формуванні фінансових ресурсів і використанні їх для проведення природоохоронних заходів, проте, розміри штрафів за природоохоронні порушення залишаються низькими у порівнянні з витратами на ліквідацію наслідків від екологічних порушень. Державна екологічна інспекція в областях, містах Києві та Севастополі діє на підставі Положення, затвердженого Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України № 548 від 19 грудня 2006 року. Інспекція відповідно до покладених на неї завдань здійснює державний контроль за дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання, відтворення та охорону природних ресурсів, екологічну та в межах своєї компетенції радіаційну безпеку у сфері поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами) місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органами виконавчої влади, суб'єктами господарювання, фізичними особами.

Згідно з даними Державної екологічної інспекції в Одеській області за 2007 рік було розглянуто, зокрема, 1043 правопорушень про порушення правил складання, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації, ліквідації та використання відходів (ст. 82 КпАП), за результатами чого було видано 192 постанови, якими накладено 192 штрафи на загальну суму 6772 гривень; 213 правопорушень про порушення правил ведення первинного обліку та здійснення контролю за операціями поводження з відходами або неподання чи подання звітності щодо утворення, використання, знешкодження та видалення відходів з порушенням встановлених строків, а так само порядку подання такої звітності (ст. 82-1 КпАП), за результатами чого було видано 213 постанов, якими накладено 213 штрафів на загальну суму 16510 гривень; 62 правопорушення про засмічення лісів відходами (ст. 73 КпАП), за результатами чого було видано 62 постанови, якими накладено 62 штрафи на загальну суму 3179 гривень; 1 правопорушення про змішування чи захоронення відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, без спеціального дозволу (ст. 82-4 КпАП), за результатами чого було видано одну постанову, якою накладено штраф у розмірі 85 гривень.

Слід зазначити, що серед прав, якими наділено Інспекцію, — право складати акти перевірок і протоколи про адміністративні правопорушення та розглядати справи про адміністративні правопорушення у межах повноважень, визначених законом; давати обов'язкові для виконання приписи щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства з питань, що належать до її повноважень. Більш ефективним вбачається спочатку давати обов'язкові для виконання приписи щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства, а потім, у разі невиконання цих приписів, вже накладати адміністративні штрафи. Такий підхід міг би слугувати стимулом щодо усунення правопорушень. У випадку накладення штрафів, після їх сплати правопорушення зазвичай не усуваються, оскільки за одне й те саме правопорушення карати вдруге незаконно. Однак, з аналізованої інформації Державної екологічної інспекції в Одеській області за 2007 рік не було висунуто жодного припису про усунення правопорушення.